



## **Świątozmieniacze - Niezwykli ludzie, którzy zmienili coś na świecie. W walce o prawa człowieka.**

Czas: 1- 2 x45 min

przedział wiekowy: 7-8 klasa szkoły podstawowej; Szkoła ponadpodstawowa

### **cele:**

- uczeń pozna ważne postaci działające na rzecz praw obywatelskich i praw człowieka
- pozna historię walki o niepodległość i o tolerancję w różnych krajach i różnych aspektach
- pozna sposoby pokojowego rozwiązywania konfliktów społecznych
- dowie się o istnieniu historycznie różnorodnych form nietolerancji i dyskryminacji

### **przebieg zajęć:**

Na początku zajęć zapytaj uczniów, czy na świecie wszyscy ludzie traktowani są dobrze, czy na świecie jest dyskryminacja, jeśli tak, to kogo dotyczy?) Czy na świecie wszędzie są przestrzegane prawa człowieka, czy potrafią podać jakieś przykłady. Najważniejsze głosy w dyskusji zapisz na tablicy.

Następnie podziel losowo uczniów na 4-5 grup (tak, żeby w grupie nie było więcej niż 5 osób i mniej niż 3 osoby). Do tego możesz wykorzystać metodę losowania kartek z różnymi obrazkami (każda grupa będzie miała jeden obrazek wspólny). Posadź grupy razem przy osobnych stolikach.

Każdej z grup rozdaj pocięty wcześniej pakiet cytatów i zdjęć ich autorów wraz z podpisami (załącznik 1). Zadaniem uczniów będzie dopasowanie odpowiednich cytatów do odpowiednich nazwisk – wszystkie osoby z pakietu, są „świątozmieniaczami”. Daj na to 5-7 minut.

Po tym czasie sprawdźcie wyniki. Zapytaj uczniów, którą z tych postaci znają, niech opowiedzą wszystko, co o nich wiedzą. Kiedy skończą, przydziel każdej grupie po 1 osobie, daj kartkę i pisaki i poproś, żeby w ciągu następnych 15 minut znaleźli jak najwięcej informacji o danej osobie, oraz przygotowali na tej podstawie rysowaną notatkę/plakat zawierający

maksimum informacji. Do tego zadania mogą wykorzystać sprzęt z dostępem do internetu (telefon/tablet).

Na koniec każda z grup prezentuje swoją pracę. Po zajęciach można zrobić wystawę plakatów w szkole.

---

## Załącznik 1

A. **Dalajlama - Tenzin Gyatso**, XIV Dalajlama, jest duchowym i politycznym przywódcą Tybetu. Obecnie rządzi na wygnaniu z Indii i jest pierwszym Dalajlamą, który odwiedził Zachód, aby rozpowszechniać nauki buddyjskie i jego przesłanie o niestosowaniu przemocy i harmonii międzywyznaniowej. Otrzymał Pokojową Nagrodę Nobla w 1989 roku.

4. Pokój w sensie braku wojny ma niewielką wartość dla kogoś, kto umiera z głodu lub zimna. Nie usunie bólu tortur spowodowanego więzieniem sumienia. Nie pociesza tych, którzy stracili swoich bliskich w powodziach spowodowanych bezsensownym wylesieniem w sąsiednim kraju. Pokój może trwać tylko tam, gdzie przestrzegane są prawa człowieka, gdzie ludzie są karmieni i gdzie jednostki i narody są wolne.

D. **Kofi Annan** - ghański dyplomata i siódmy sekretarz generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych. Annan i Organizacja Narodów Zjednoczonych byli współtwórcami Pokojowej Nagrody Nobla z 2001 r. Za walkę o powszechną równość, tolerancję i prawa człowieka na całym świecie.

2. Edukacja jest prawem człowieka z ogromną siłą transformacji. Na jej podstawie spoczywają fundamenty wolności, demokracji i zrównoważonego rozwoju człowieka.

B. **Angelina Jolie** - wielokrotnie nagradzana amerykańska aktorka i ambasador dobrej woli dla Agencji ONZ ds. Uchodźców. Jolie używa swojej sławy do promowania działań humanitarnych na całym świecie.

5. Chciałbym, żeby było mniej uchodźców. Chciałbym, żeby wszystkie dziewczyny poszły do szkoły. Właśnie o tym musimy myśleć i pracować nad tym, aby nasze rodziny były dobre i silne, a nasze dzieci szczęśliwe.

C. **Martin Luther King, Jr.** - Afroamerykański, pastor, minister i działacz na rzecz praw obywatelskich, który kierował bojkotem autobusowym w Montgomery, udało mu się doprowadzić do zniesienia segregacji rasowej w USA. Najczęściej jest pamiętany za przemówienie „Mam marzenie” wygłoszone w Waszyngtonie. Otrzymał Pokojową Nagrodę Nobla w 1964 r. W USA jest obchodzone święto narodowe na jego cześć.

1. Marzę, iż pewnego dnia ten naród powstanie, aby żyć wedle prawdziwego znaczenia swego credo: „uważamy za prawdę oczywistą, że wszyscy ludzie zostali stworzeni równymi”. Marzę, że pewnego dnia na czerwonych wzgórzach Georgii synowie dawnych niewolników i synowie dawnych właścicieli niewolników będą mogli zasiąść razem przy braterskim stole.

(...) Marzę, iż pewnego dnia moich czworo dzieci będzie żyło wśród narodu, w którym ludzi nie osądza się na podstawie koloru ich skóry, ale na podstawie tego, jacy są.

E. **Mahatma Gandhi** - duchowy i polityczny przywódca Indii i Indyjskiego Ruchu Niepodległościowego. Gandhi jest najbardziej znany ze swojego pokojowego podejścia do zmian opartych na obywatelskim nieposłuszeństwie, poczynając od południowoafrykańskiego ruchu na rzecz praw obywatelskich. Jego praca zainspirowała do pokojowych ruchów poświęconych prawom obywatelskim i wolności na całym świecie. W Indiach jest obchodzone jego święto narodowe.

3. Musisz być zmianą, którą chcesz zobaczyć na świecie.

F. **Elie Wiesel** - amerykański pisarz i dziennikarz pochodzenia węgiersko-żydowskiego, pomysłodawca terminu Holocaust. Autor m.in. pamiętnika „Noc”, przedstawiający jego doświadczenie Holocaustu. Wiesel jest także profesorem, laureatem Nagrody Nobla z 1986 r. i działaczem politycznym, który dzielił się swoim doświadczeniem jako ocalały z Holocaustu i swoim przesłaniem „pokoju, pokuty i godności ludzkiej”.

6. Jest to obowiązek naszego pokolenia, gdy wkraczamy w XXI wiek - solidarność ze słabymi, prześladowanymi, samotnymi, chorymi i rozpaczającymi. Wyraża się w pragnieniu nadania szlachetnego i humanizującego znaczenia społeczności, w której wszyscy członkowie określą się nie przez własną tożsamość, ale przez innych.

Odpowiedzi:

F-6; E-3; B-5; C-1; A-4; D-2